

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 27P/211/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116208616
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sylvia Szabadošová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8116208616.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Sylviou Szabadošovou v právnej veci navrhovateľky U. Z., K.. XX.X.XXXX, trvale bytom V., U. V. XX, zastúpenej v konaní splnomocnenkyňou Q.Y. Z., K.. XX.X.XXXX, trvale bytom V., U. V. XX, proti osobe povinnej z výživného U. Z., K.. X.X.XXXX, trvale bytom V., U. V. XX, t.č. bytom V., XX. K. XXX, zastúpeného v konaní Mgr. Dušanom Strakom, advokátom v Prešove, Námestie legionárov 5, o zvýšenie výživného a o zníženie výživného, takto

rozhodol:

m e n í rozsudok Okresného súdu Prešov, č.k. 30P 254/2014-115 zo dňa 17.12.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 21CoP/6/2015-244 zo dňa 24.9.2015 tak, že:

z v y š u j e výživné zo strany osoby povinnej z výživného pre navrhovateľku U. Z., K.. XX.X.XXXX zo sumy 55 Eur mesačne na sumu 70 Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám navrhovateľky, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom X.X.XXXX opakovane do budúcnosti,

dlžné výživné za obdobie od X.X.XXXX do 30.6.2020 pre navrhovateľku vo výške 330 Eur p o v o ľ u j e súd osobe povinnej z výživného splácať v 20 Euro mesačných splátkach, spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, až do úplného vyrovnania dlhu,

návrh matky na zvýšenie výživného pre navrhovateľku za obdobie od 26.4.2016 do dovŕšenia plnoletosti z a m i e t a ,

v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky z a m i e t a ,

návrh osoby povinnej z výživného na zníženie výživného z a m i e t a ,

žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka navrhovateľky podala na tunajší súd návrh na zvýšenie výživného pre vtedy ešte maloletú U. zo sumy 55 Eur mesačne na sumu 150 Eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu na súd, to je od 26.4.2016 do budúcnosti.

2. Návrh odôvodnila tým, že u vtedy ešte maloletej U. došlo k zmene pomerov, nakoľko od septembra XXXX je študentkou X. ročníka W. V. Š. A. a s tým sa jej zvýšili výdavky na zakúpenie školských pomôcok, učebných potrieb, ako aj ďalších výdavkov. Zároveň poukázala na to, že v čase poslednej úpravy výživného súd bral do úvahy práceneschopnosť na strane otca, ako aj zhoršenie jeho zdravotného stavu, čo súdu neprekázal. O prácu nejaví záujem viac ako 16 rokov, čo je v rozpore so základnými zásadami Zákona o rodine a nadmerne užíva alkoholické nápoje. Nakoľko aj naďalej disponuje s veľkou

finančnou hotovosťou, vedome si poškodzuje zdravie nadužívaním alkoholu, žiadala, aby súd výživné z jeho strany zvýšil.

3. V priebehu konania navrhovateľka dovŕšila plnoletosť, pripojila sa k návrhu prednesenému jej matkou.

4. Osoba povinná z výživného na pojednávaní predniesla návrh na zníženie výživného na minimálnu výšku stanovenú Zákonom o rodine, to je 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa, pričom zníženie žiadal určiť od 26.4.2016 do budúca.

5. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 29P 156/2012-130 zo dňa 4.2.2013, rozsudkom Krajského súdu Prešov, č.k. 17CoP/11/2013-330 zo dňa 24.10.2013, rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 30P 254/2014-115 zo dňa 17.12.2014, rozsudkom Krajského súdu Prešov, č.k. 21CoP/6/2015-244 zo dňa 24.9.2015, lekárskymi správami, potvrdeniami o zdravotnom stave matky navrhovateľky, potvrdením o čistom mesačnom príjme a opismi mzdových listov matky navrhovateľky od predchádzajúceho zamestnávateľa, rozsudkom Krajského súdu Prešov, č.k. 6Co 126/2016-323 zo dňa 11.10.2016, výpisom z listu vlastníctva č. XXX, rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 10 C 440/2012 zo dňa 7.2.2017, uznesením Okresného súdu Prešov, č.k. 35D 186/2014 zo dňa 11.9.2015, uznesením Krajského súdu Prešov, č.k. 8CoD/1/2016-167 zo dňa 29.9.2016, znaleckým posudkom číslo XX/XXXX znalca Q.. V. Q. v znaleckom odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia a traumatológia, potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi osobou povinnou z výživného za rok 2016 a 2017, lekárskou správou Q.. A. Č. zo dňa 11.10.2017, obžalobou Okresnej prokuratúry V. č. XPv XXX/XX/XXXX-XXX zo dňa 30.10.2017, potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi osobou povinnou z výživného za rok 2018, potvrdením Sociálnej poisťovne, pobočka V. zo dňa 8.3.2018 o poberaní dávky v nezamestnanosti osobou povinnou z výživného, správou Sociálnej poisťovne - ústredie Bratislava zo dňa 16.3.2018, prehľadom výdavkov v rodine navrhovateľky, rozhodnutím F.J. Y. G. B. U. X. W., Ú. W. G. O. zo dňa 23.1.2018, prehľadom výdavkov navrhovateľky, lekárskou správou - nálezom zo dňa 28.2.2018 o zdravotnom stave navrhovateľky a zo dňa 8.11.2017, 15.3.2017, znaleckým posudkom Q.. W. S., znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, odvetvie sexuológia, číslo posudku XX/XXXX zo dňa 17.2.2018, potvrdením Sociálnej poisťovne - ústredie Bratislava o poberaní invalidného dôchodku osobou povinnou z výživného, obsahom spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 27P 243/2012, 29P 79/2017, 30P 254/2014, 29P 156/2012, 36P 19/2012, 24P 341/2010, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

6. Navrhovateľka pochádza z manželstva rodičov Q. Z. a U. Z., ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 28C 84/10 zo dňa 14.2.2011. Týmto rozhodnutím bola vtedy ešte maloletá U. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa. Naposledy bolo rozhodnuté ohľadom výšky výživného pre navrhovateľku rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 30P 254/2014-115 zo dňa 17.12.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, č.k. 21CoP/6/2015-244 zo dňa 24.9.2015 tak, že bolo znížené výživné zo strany otca pre vtedy ešte maloletú navrhovateľku zo sumy 90 Eur mesačne na sumu 55 Eur mesačne od 8.9.2014 do budúca.

7. V tom čase bola príjmom osoby povinnej z výživného iba dávka v hmotnej núdzi vo výške XXX,XX Eur mesačne, 356 Eur platil za bývanie v jednej izbe a 31 Eur mu mesačne ostávalo na stravu. Býval v rodičovskom dome a od januára 2014 bol práceneschopný, nemocenské dávky nepoberal, rovnako nepoberal invalidný dôchodok. Matka navrhovateľky v tom čase bola zamestnaná a jej čistý mesačný príjem bol X XXX Eur, platila inkaso v sume 189,46 Eur mesačne a štvrtročne to bola suma 199,69 Eur. Navrhovateľka v tom čase bola maloletá, navštevovala X. ročník strednej školy, nosila okuliare za sumu 2-krát 70 Eur ročne, zubný strojček uhradený v sume 300 Eur, obedy v škole platila po 22 Eur mesačne, lieky 10 Eur mesačne a náplne do tlačiarne 50 Eur mesačne.

8. V čase podania návrhu navrhovateľka navštevovala W. V. Š. A. a v čase rozhodovania bola v Q. ročníku. Cestovné do školy si platila v sume 9,95 Eur mesačne voľný lístok MHD, mobilný telefón jej platila matka 8 až 9 Eur mesačne a úrazové poistenie v sume 20,26 Eur mesačne. Stravovala sa doma, výdavky na desiatu mala okolo 25 až 30 Eur mesačne a vreckové 30 Eur mesačne. Na začiatku školského roka jej matka zakúpila učebnicu z matematiky v sume 8,36 Eur, učebnicu slovenského jazyka a literatúry v sume 7,60 Eur, spolu v sume 15,96 Eur. Okrem toho jej uhradila darovací príspevok škole

v sume 10 Eur, náplň do tlačiarne v sume 43,90 Eur, kopírovanie jej platila v sume 27,04 Eur mesačne, keďže ide o kopírovanie učebníc, ktoré sú na internetovej stránke školy. V školskom roku 2018/2019 si navrhovateľka zakúpila priamo v škole zošity za sumu 10 Eur a uhradila ZRPŠ v sume 25 Eur. V súvislosti s návštevou školy absolvovala stužkovú slávnosť, kde sa uhrádzalo 200 Eur za sálu a pohostenie, okrem toho jej matka zakúpila spoločenské šaty a obuv. Celkovo výdavky na stužkovú slávnosť ju vyšli na sumu 320 Eur a výdavky na fotografie a pozdravy z maturity na sumu 40 Eur.

9. Navrhovateľka mala zdravotné problémy, navštevovala ortopedickú ambulanciu, užívala pravidelne liek D., za ktorý sa dopláca 17,25 Eur za 2 mesiace. Tiež užívala ortopedické pomôcky, ako sú vložky do topánok a pomôcky na stiahnutie kolena za 9,16 Eur. Rok predtým jej matka zakúpila okuliare za 43,98 Eur. Okrem ortopedickej ambulancie navrhovateľka navštevovala aj kožnú ambulanciu, užívala krémy A. alebo J. za 10 Eur mesačne. Podľa predložených dokladov o kúpe liekov v období od septembra do novembra 2016 uhradila za lieky 35 Eur, v období od septembra 2017 do marca 2018 uhradila lieky v sume 97 Eur. Aj naďalej nosila zubný strojček a ku koncu roka 2017 jej matka uhradila v súvislosti s ním sumu 35 Eur. V školskom roku 2017/2018 mala výdavky v škole na kúpu učebníc spolu v sume 30 Eur, na zošity 15 Eur, uhradila darovací príspevok škole 25 Eur, za elektronické pomôcky uhradila 26,43 Eur. Matka jej zakúpila notebook za 620 Eur, farebnú tlačiareň za 65,57 Eur a náplne do tlačiarne za obdobie od marca 2017 do marca 2018 uhradila v sume 106,40 Eur.

10. Navrhovateľka navštevovala jazykovú školu, kde jej matka uhradila za školský rok 2016/2017 166,90 Eur, za školský rok 2017/2018 143 Eur. Zakúpila jej odbornú literatúru na jazykovú školu za 25,64 Eur, tlač odbornej práce 38,81 Eur a za súťaž, ktorú absolvovala v O. v roku 2018 jej uhradila 60 Eur. Školský výlet jej uhradila matka v sume 15 Eur a ortopedický vankúš jej zakúpila za 30,75 Eur. Za oblečenie v roku 2016, 2017, 2018 uhradila celkovo 377 Eur. Okrem toho mala navrhovateľka jednorazové výdavky ohľadom kúpy postele, keďže doposiaľ spala na manželskej posteli, ktorú jej matka zakúpila v sume 101,15 Eur a tiež bol výdavok do domácnosti, v ktorej býva navrhovateľka na kúpu práčky, ktorá sa pokazila, v sume 260,62 Eur.

11. Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že chce pokračovať v štúdiu na vysokej škole s technickým zameraním, z tohto dôvodu potrebuje v X. ročníku doučovanie z matematiky, keďže sú náročné prijímačky na vysokú školu práve z tohto predmetu. V Q. ročníku robila ročníkový projekt, na ktorý zakúpila súčiastky z vlastných zdrojov. Zároveň uviedla, že všetky výdavky, ktoré uvádzala jej matka, sú pravdivé, všetky tieto výdavky jej hradí ona, keďže otec jej na výživu prispieva minimálnou sumou, nikdy jej na výživu neprispel, nedal jej peniaze, napriek tomu, že ho vidí chodiť v meste s plnými taškami s nákupom. Zároveň uviedla, že si pamätá, keď sa rodičia rozvádzali a došlo k momentu, že boli vybraté všetky finančné prostriedky otcom zo spoločného účtu rodičov, preto si myslí, že otec má finančné prostriedky. Potvrdila, že vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov si niektoré výdavky uhradila sama z brigád, keďže jej matka v určitom období bola práceneschopná.

12. V priebehu konania navrhovateľka bývala so svojou mamou a staršou sestrou, ktorá študovala na vysokej škole v byte, kde matka platila inkaso v sume 189,25 Eur, pričom plyn sa platil štvrťročne. Každý tretí mesiac sa platili poplatky spojené s bývaním v sume 200,09 Eur. Zároveň platila internet v sume 12,49 Eur. Okrem toho matka platila výdavky na komunálny odpad v sume 62,28 Eur ročne, daň z bytu v sume 18,02 Eur ročne, servisný poplatok na W. 39,70 Eur, ktorý v roku 2017 bol v sume 55,60 Eur. Tiež sa zvýšilo ročné poistné nehnuteľnosti na 64 Eur a poistenie auta platila v sume 62,42 Eur ročne.

13. Matka navrhovateľky bola zamestnaná v Ú. U. Ú. V., kde za rok 2016 bola jej čistá mzda X XXX Eur priemerne mesačne, v roku 2017 X XXX až X XXX Eur mesačne. Od januára 2018 začala poberať výsluhový dôchodok priemerne mesačne v sume XXX,XX Eur. Zároveň poberala rodinné prídavky na 2 deti v sume XX,XX Eur a výživné zo strany otca pre navrhovateľku v sume 5 Eur mesačne a pre staršiu dcéru tiež v sume 5 Eur mesačne. Zároveň mala vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére, ktorá študovala a ktorej mesačne dávala 50 až 60 Eur na cestovné a stravu. Všetky výdavky spojené s oblečením, obuvou, zdravotnými pomôckami jej v plnej miere hradila sama. K jednorazovým výdavkom matky v roku 2017 patrili výdavky do domácnosti, a to kúpa chladničky za 396,02 Eur, nový televízor v decembri roku 2016 za 290,77 Eur, odsávač pár za 40 Eur a nové WC 79,50 Eur.

14. Osoba povinná z výživného v tom čase uvádzala, že býva u rôznych ľudí, ktorí ho prichýlia a zároveň mu prispievajú na stravu. Jeho životné náklady na mesiac boli v sume 250 až 300 Eur aj s liekmi.

Jeho výdavky mu pomáhali vykryť ľudia z okolia, ktorých nechcel menovať a u ktorých mal veľký dlh, ktorý splatí po tom, čo bude vysporiadané jeho bezpodielového spoluvlastníctvo s bývalou manželkou. Výdavky na lieky vyčíslil v sume 25 až 40 alebo 50 Eur mesačne. Uviedol, že jeho jediným príjmom je dávka v hmotnej núdzi v sume XX Eur mesačne, iný príjem nemá. Neplatil žiadne pôžičky, ani poisťky, na rozdiel od matky, ktorá má XXX XXX Eur na účte. Čo sa týka ošatenia, je niekoľkoročné, dávajú mu ho ľudia z okolia a tiež mu pomáhajú oblečením zo Second handu za 0,30 Eur. Zároveň vo svojej výpovedi uviedol, že je psychicky týraný matkou navrhovateľky a že sa bojí o svoj život, keďže ho matka navrhovateľky prenasleduje, má zbrane.

15. Z potvrdenia ošetrojúceho lekára pre dospelých Q.. V. Z. súd zistil, že osoba povinná z výživného je liečená pre chronické ochorenie podmieňujúce výrazné obmedzenie schopnosti vykonávať prácu a z toho dôvodu v súčasnosti v spolupráci s posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne prebiehajú úkony smerujúce k posúdeniu invalidity menovaného, pričom lekár vydal potvrdenie dňa 20.10.2017.

16. Z vyjadrenia toho istého lekára zo dňa 9.3.2018 bolo zistené, že osoba povinná z výživného je liečená pre chronické ochorenie podmieňujúce výrazné obmedzenie schopnosti vykonávať prácu a z toho dôvodu osoba povinná z výživného podala žiadosť o priznanie invalidného dôchodku. Spracované lekárske nálezy boli odovzdané Sociálnej poisťovni a menovaná osoba čaká na predvolanie pred posudkovú komisiu Sociálnej poisťovne.

17. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V. bolo zistené, že v roku 2016 poberala osoba povinná z výživného dávku v hmotnej núdzi celkovo v sume XXX,XX Eur ročne, v roku 2017 v sume XXX,XX Eur ročne a v roku 2018 XX,XX Eur mesačne.

18. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne - ústredie Bratislava zo dňa 19.6.2018 bolo zistené, že osoba povinná z výživného poberala invalidný dôchodok v sume XXX,XX Eur mesačne.

19. Z rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 10 C 440/2012 zo dňa 7.2.2017 bolo zistené z výroku tohto rozsudku, že titulom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je žalovaný ako osoba povinná z výživného povinný zaplatiť žalobkyni ako matke navrhovateľky na úplné vyrovnanie sumu XX XXX,XX Eur v lehote 90 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku na strane 8 v odseku 22 je uvedené, že bolo nesporne preukázané, že finančné prostriedky zo spoločného účtu manželov vybral žalovaný, čo sám nepoprel.

20. Z uznesenia Okresného súdu Prešov, č.k. 35D 186/2014 zo dňa 11.9.2015 bolo zistené, že v dedičskom konaní ohľadom prejednania dedičstva po poručiteľovi neb. U. Z., matke osoby povinnej z výživného, došlo k vyporiadaniu predmetu dedičského konania, z ktorého osoba povinná z výživného ako dedič nadobudol hnutelnosti popísané v tomto rozhodnutí súdu v podiele 1, ako aj nehnuteľnosti v katastrálnom území V., zapísané na LV č. XXX - rodinný dom v meste V., na ulici Y. XX, súpisné číslo XXXX, postavený na parcele číslo XXXX v katastrálnom území V. v podiele 1 v pomere k vlastníckemu podielu poručiteľky. Zároveň v rámci tohto dedičského konania nadobudol nehnuteľnosti v katastrálnom území O., zapísané na LV č. XXXX, XXXX, XXXX a XXXXX, tak ako sú popísané v uznesení okresného súdu, ktoré nadobudol v celosti v pomere k vlastníckemu podielu poručiteľky.

21. Z uznesenia Krajského súdu Prešov, č.k. 8CoD/1/2016-167 zo dňa 29.9.2016, ktorým bolo potvrdené uznesenie prvostupňového súdu ohľadom vyššie uvedeného dedičského konania, bolo zistené z odôvodnenia tohto uznesenia na strane 3 v odseku 4, že majetok po poručiteľke bol rozdelený rovnakým dielom medzi všetkých štyroch zákonných dedičov, preto námietka odvolateľa (osoby povinnej z výživného), že vyporiadanie ukracuje jeho práva ako zákonného dediča nemá opodstatnenie. V odôvodnení uznesenia sa ďalej konštatuje, že jeho správanie počas života poručiteľky bolo v rozpore s dobrými mravmi, neposkytol jej potrebnú pomoc v chorobe, starobe, dlhodobo vedie neusporiadaný život. Neprišiel jej ani na pohreb. Majú za to, že odvolateľ nie je nemajetný, zdedil majetok po nebohých rodičov, nezákonne sa ho zbavuje, neplatí ani výživné na svoje deti.

22. Na základe takto vykonaného dokazovania súd rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 27P/211/2016-355 zo dňa 14.11.2018 zvýšil výživné zo strany osoby povinnej z výživného pre navrhovateľku zo sumy 55 Eur mesačne na sumu 70 Eur mesačne počnúc dňom X.X.XXXX opakovane do budúca. Dĺžné výživné za obdobie od X.X.XXXX do 31.10.2018 pre navrhovateľku vo výške 30 Eur

mu povolil splatiť v 2 splátkach po 15 Eur spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu. Zároveň zamietol návrh povinného na zníženie výživného.

23. Proti rozsudku okresného súdu podala dňa 28.12.2018 odvolanie navrhovateľka a dňa 25.12.2018 osoba povinná z výživného.

24. Uznesením Krajského súdu v Prešove, č.k. 21CoP/21/2019-389 zo dňa 22.8.2019 bol zrušený rozsudok súdu prvého stupňa s tým, že uložil prvostupňovému súdu zistiť a porovnať v každom rozhodnom období zmenu pomerov, ktorá mala nastať na strane oprávneného subjektu, to znamená reálne vyhodnotiť všetky výdaje navrhovateľky a k tomu zistiť schopnosti a možnosti otca s prihliadnutím na tvrdenia odvolateľiek, posúdiť otázku závislosti otca vo vzťahu k potencialite príjmov, zabezpečiť dôkazy o zníženej miere schopnosti otca v dôsledku invalidity, zistiť dôvody pre invaliditu, posúdiť mieru schopnosti pracovať, vyhodnotiť jeho reálne možnosti a schopnosti, zohľadniť všetky relevantné okolnosti danej veci s prihliadnutím na už zistené okolnosti.

25. Okresný súd opätovne vykonal dokazovanie výsluchom zástupkyne navrhovateľky (jej matky), odpoveďou na žiadosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V. zo dňa 18.11.2019, potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2016, prehľadom evidovaných voľných pracovných miest na úrade práce k 16.11.2019, odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni, vysvedčením o maturitnej skúške navrhovateľky, dodatkom k vysvedčeniu o maturitnej skúške, potvrdením o štúdiu na T. D. W..Y..R., V. X, rozhodnutím o prijatí na štúdium zo dňa 21.6.2019, zmluvou o štúdiu zo dňa 9.7.2019 a 31.7.2019, zmluvou o štipendiu zo dňa 9.7.2019 a 1.8.2019, potvrdením o poplatku zo dňa 15.4.2019, faktúrou firmy A., W.. W. Y..R.. č. XXXXXXXXXX, potvrdeniami o kúpe učebných pomôcok navrhovateľkou, prepúšťacou správou S. Q. U. Š. Q. zo dňa 12.1.2019, potvrdeniami o platbách v zdravotníckom zariadení navrhovateľkou, potvrdeniami o platbách za lieky navrhovateľkou, faktúrou za kontaktné šošovky, bločkami ohľadom kúpy ošatenia a obuvi navrhovateľkou, potvrdením Sociálnej poisťovne - ústredie Bratislava o poberaní dôchodku povinným, rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V. o odňatí prídavku na dieťa, lekárskou správou posudkového lekára zo dňa 24.7.2019, odborným posudkom o invalidite zo dňa 24.7.2019, znaleckým posudkom V. U. W. A. R., W..Y..R.. č. XXX/XXXX zo dňa 14.10.2019, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

26. Navrhovateľka začala študovať na vysokej škole v Č. Y., čím sa jej výdavky ešte viac navýšili. Všetky tieto výdavky podrobne zdokladovala a preukázala s tým, že aj naďalej jej ich platí matka, s ktorou aj naďalej žije v spoločnej domácnosti. Ide najmä o výdavky na cestovné, školné, keďže ide o súkromnú vysokú školu, stravné, kúpu skrípt a iných učebných pomôcok. Aj naďalej má zdravotné problémy ortopedického charakteru, pričom v januári 2019 bola operovaná v nemocnici S. - Š.. Čaká ju ďalšia operácia v júli tohto roku, čo preukázala lekárske správy. Okrem toho má aj naďalej výdavky na stravu, hygienu, ošatenie, obuv, lieky a lekárske ošetrenia.

27. Matka navrhovateľky bola od X.X.XXXX rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V. uznaná za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a miera funkčnosti poruchy bola stanovená na XX%, o čom predložila lekárske posudky. Jej zdravotný stav sa zhoršil a musela absolvovať platené masáže, jednu za 30 Eur. Navýšili sa jej týmto aj výdavky na lieky, ako aj ďalšie platby, napr. komunálny odpad zo 60,11 Eur na 88,71 Eur, inkaso o 3 Eurá, elektrina zo 16 Eur na 19 Eur a rekonštrukciu bytu.

28. Osoba povinná z výživného sa pojednávaní aj naďalej nezúčastňovala z dôvodu zlého zdravotného stavu. Od 1.1.2019 sa mu navýšil invalidný dôchodok na sumu XXX,XX Eur do marca 2019, v apríli 2019 na sumu XXX,XX Eur a od mája 2019 ho poberá vo výške XXX,XX Eur. Podľa lekárskej správy zo dňa 24.7.2019 bol aj naďalej uznaný za invalidného s vyššou MPSZČ ako pri poslednom posudzovaní zdravotného stavu, lebo došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu. Výsledná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je XX% a dátum zmeny stupňa invalidity určil posudkový lekár na 30.4.2019. Dátum kontrolnej lekárskej prehliadky určil na 7/2022.

29. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa menia pomery.

30. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

31. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

32. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

33. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

34. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

35. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

36. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

37. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

38. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

39. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

40. V predmetnom konaní vykonaným dokazovaním mal súd v čase prvého rozhodovania preukázané, že od poslednej úpravy výživného, kedy bolo rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Prešove 24. septembra 2015, pričom rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 2.11.2015, uplynula doba troch rokov, čím došlo k čiastočnej zmene pomerov na strane navrhovateľky, ktorá v priebehu konania dovŕšila plnoletosť. Od poslednej úpravy výživného, kedy už navštevovala X. ročník strednej školy, sa jej výdavky navýšili najmä v súvislosti s tým, že v bola v Q. ročníku. Z tohto dôvodu sa jej zvýšili výdavky najmä na stužkovú slávnosť, na ktorú jej bolo potrebné zakúpiť slávnostné oblečenie a obuv, uhradiť pohostenie a zaplatiť fotografie, ako aj pozdravy zo stužkovej slávnosti. Okrem toho sa pripravovala na štúdium na vysokej škole a keďže chcela študovať technický odbor, musela si doplniť učivo z matematiky a z tohto dôvodu bolo potrebné, aby si platila doučovania.

41. Zároveň sa jej čiastočne navýšili aj výdavky v súvislosti so zdravotným stavom, pričom jej matka pravidelne zakupovala lieky, ktoré súdu riadne zdokladovala. Okrem toho navrhovateľke matka zakúpila novú posteľ, pravidelne jej uhrádzala výmenu okuliarov, hradila jej cestovné do školy, ako aj všetky poplatky spojené s návštevou školy, najmä čo sa týka kúpy učebných pomôcok, učebníc, školských potrieb, ale tiež úhrady školného, prefocovania učebných textov, ktoré sú na internete a kopírovanie týchto učebných textov. Súd konštatoval, že tieto zvýšené výdavky navrhovateľky uhrádzala jej matka, s ktorou žila v spoločnej domácnosti, nakoľko osoba povinná z výživného - jej otec jej na výživu neprispieval, resp. výživným v sume 5 Eur mesačne.

42. K zmene pomerov došlo aj na strane matky navrhovateľky, ktorá v úvode konania bola zamestnaná, pracovala v Ú. U. Ú. V., jej priemerný čistý mesačný príjem bol X XXX Eur, pričom od januára 2018 začala poberať výsluhový dôchodok v sume XXX,XX Eur mesačne. Do výsluhového dôchodku bola nútená odísť pre nepriaznivý zdravotný stav, pričom má mieru schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške XX%. Od 1.1.2018 jej vznikla invalidita v dôsledku choroby. Okrem navrhovateľky mala vyživovaciu povinnosť aj k plnoletej dcére, ktorá študovala na vysokej škole a tiež jej podstatným spôsobom hradila všetky výdavky v súvislosti s návštevou vysokej školy, nakoľko otec na jej výživu neprispieval. Od X.X.XXXX bola rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V. uznaná za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a miera funkčnosti poruchy bola stanovená na XX%. Aj keď splnomocnenkyňa navrhovateľky (jej matka) opakovane poukazovala na zhoršený zdravotný stav povinného z dôvodu dlhodobého užívania alkoholu, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku podaného v trestnom konaní na tunajšom súde, v správe posudkového lekára zo dňa 24.7.2019 táto skutočnosť nie je uvedená.

43. K zmene pomerov došlo aj na strane povinného, ktorý pri poslednej úprave výživného poberal iba dávku v hmotnej núdzi a prespával u svojej priateľky alebo u kamarátov. Jeho zdravotný stav nebol priaznivý, čo mal súd preukázané potvrdeniami ošetrojúceho lekára a trpel diagnózami uvedenými v lekárskej správe a posudku. V marci 2018 sa mal dostaviť pred posudkovú komisiu na posúdenie jeho invalidity, následne mu bol priznaný invalidný dôchodok, ktorý poberal v roku 2018 vo výške XXX,XX Eur a v roku 2019 do marca vo výške XXX,XX Eur a následne vo výške XXX,XX Eur.

44. V priebehu konania bola komunikácia s osobou povinnou z výživného veľmi obtiažna, pojednávania sa zúčastnil len raz, avšak dostatočne nepopísal svoje osobné a majetkové pomery. Uvádza, že jeho životné náklady sú v sume 250 až 300 Eur mesačne, ktoré mu pomáhajú platiť ľudia z okolia. Tvrdil, že žije u priateľov a známych, ktorí mu poskytujú aj jedlo a oblečenie má zo Second Handov za 0,30 Eur. Na ďalších pojednávaniach po rozhodnutí krajského súdu sa nezúčastnil, pričom sa ospravedlňoval z dôvodu zlého zdravotného stavu. Jeho právny zástupca poukázal na zhoršenie jeho zdravotného stavu, avšak nie ako dôsledok užívania alkoholu, keďže v poslednom období práve kvôli zhoršenému zdravotnému stavu alkohol neužíva.

45. Súd pri posudzovaní návrhov na zvýšenie výživného zo strany navrhovateľky a jej matky, ako aj návrhu otca na zníženie výživného dospel k záveru, že pre zmenu výšky výživného je rozhodujúca zmena pomerov na strane všetkých zúčastnených strán. Od poslednej úpravy výživného uplynula doba necelých 5. rokov, navrhovateľka v čase poslednej úpravy výživného už navštevovala strednú školu, preto podstatnú zmenu pomerov u nej videl súd až na začiatku školského roka, kedy začala navštevovať X. Q. ročník strednej školy. Od tejto doby sa jej výdavky navýšili, nakoľko sa zúčastnila stužkovej slávnosti, uhradila učebnice, školské pomôcky a potreby, ďalej mala výdavky v súvislosti so svojim zlým zdravotným stavom, ktorý aj naďalej pretrváva. Od septembra Q. Y. nastúpila na súkromnú vysokú školu, čím sa jej výdavky ešte viac navýšili a ktoré aj naďalej v plnej miere hradí jej matka, s ktorou aj naďalej býva v spoločnej domácnosti pokiaľ nie je v V., kde študuje. Navýšenie výdavkov spočíva najmä v úhrade cestovného, stravy, ubytovania, zabezpečenia študijných materiálov a učebníc. Preto súd považoval dôvodné z pohľadu zvýšenia týchto výdavkov jej výživné navýšiť. Napriek tomu, že osoba povinná z výživného žiadala znížiť výživné, preukázané výdavky na strane navrhovateľky tomu nenasvedčujú a v prípade, že by bol príjem na strane osoby povinnej z výživného vyšší, bolo by dôvodné navýšiť výživné na sumu, akú navrhovateľka a jej matka žiadala.

46. Súd však pri posudzovaní zmeny výživného musí prihliadať nielen na odôvodnené potreby osoby oprávnenej, ale aj na možnosti a schopnosti na strane osoby povinnej. Od poslednej úpravy výživného došlo k zmene majetkových pomerov na strane osoby povinnej z výživného. Aj naďalej má nepriaznivý zdravotný stav, avšak už nepoberá iba dávku v hmotnej núdzi ako to bolo v čase podania návrhu, pretože mu bol priznaný invalidný dôchodok, čím sa mu takto príjem oproti poslednej úprave výživného čiastočne navýšil. Pri poslednej úprave výživného poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške XXX,XX Eur mesačne a v súčasnej dobe jeho invalidný dôchodok je vyšší, a to v sume XXX,XX Eur mesačne. Z tohto dôvodu súd považoval za dôvodné výživné navýšiť zo strany osoby povinnej z výživného. Okrem toho súd prihliadal na jeho majetok, ktorý získal v rámci dedičského konania po svojej zomrelej matke, v ktorom nadobudol nehnuteľnosti v katastrálnom území V. v podiele 1 a v katastrálnom území O. v celosti. Zároveň prihliadol na výpoveď spoludedičov v rámci dedičského konania, ktorí uviedli, že otec navrhovateľky má majetok, ktorého sa neúčelne zbavuje, rovnako má vyživovaciu povinnosť, ktorú si vo vzťahu k svojim deťom neplní. Vo vzájomnom súlade takto zistených skutočností dospel súd k záveru, že je dôvodné navýšiť

výživné zo strany osoby povinnej z výživného, pričom aj naďalej považoval sumu 70 Eur mesačne za primeranú. Uvedená suma predstavuje percentuálny podiel výživného zo sumy invalidného dôchodku povinného XX,X %, pričom ide o plnoletú, vysokoškolsky študujúcu navrhovateľku, ktorej otec na výživu doposiaľ prispieval sumou 5 Eur mesačne, čo je výživné, ktoré sa ani nepribližuje minimálnej výške výživného. Sumu 70 Eur mesačne považoval súd za primeranú, pričom k námietkam matky, že povinný si svoj zdravotný stav spôsobil sám, uvádza, že táto skutočnosť nebola potvrdená, nakoľko nevyplýva z najnovšej lekárskej správy posudkového lekára, ani z odborného posudku o invalidite. Naopak, u povinného došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu a k zvýšeniu percentuálnej sadzby miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na XX%, prečo má ešte viac zníženú možnosť a schopnosť zamestnať sa. Na základe toho nebolo možné navýšiť výživné na sumu, akú žiadala navrhovateľka, a to ani v období, keď študovala na strednej škole, pretože v tom čase povinný poberal iba dávku v hmotnej núdzi. Preto súd jej návrh a návrh jej matky v prevyšujúcej časti zamietol ako nedôvodný. Keďže navrhovateľka a jej matka žiadali zvýšiť výživné od podania návrhu, v tejto časti ich návrh súd tiež zamietol ako nedôvodný, nakoľko už pri poslednej úprave výživného navrhovateľka navštevovala strednú školu, čo krajský súd zohľadnil vo svojom rozhodnutí, kedy výživné zo strany otca znížil na sumu 55 Eur mesačne.

47. Keďže súd určil výživné od X.X.XXXX, vznikol osobe povinnej z výživného dlh na výživnom do 30.6.2020 vo výške 330 Eur (t.j. 15 Eur x 22 mesiacov), ktoré mu súd povolil splácať v 20 Euro mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. Vzhľadom na to, že osoba povinná z výživného poberá iba invalidný dôchodok, súd mu povolil splatiť tento dlh v splátkach.

48. Súd poukazuje na vyživovacia povinnosť ako zákonnú povinnosť, ktorá prináleží každému rodičovi v prípade, že jeho dieťa ešte nenadobudlo schopnosť sa samo živiť, napriek tomu, že dovŕšilo plnoletosť. V súčasnej dobe v plnej miere všetky tieto výdavky zabezpečuje matka navrhovateľky, ktorá má tiež zdravotné problémy a tiež je uznaná za osobu ťažko zdravotne postihnutú. Osoba povinná z výživného, napriek tomu, že má zlý zdravotný stav a poberá iba invalidný dôchodok, nie je nemajetná. Je preto v jeho možnostiach a schopnostiach podieľať sa na výžive svojej dcéry aj vyšším výživným, pričom súd navýšil výživné o minimálnu sumu, a to o 15 Eur mesačne.

49. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.